

This question paper contains 4 printed pages]

Your Roll No.....

4693

B.A. (PROGRAMME)/III C
PUNJABI DISCIPLINE—Paper III
(Optional)

(For Students who have studied Punjabi upto 10th)

(Admissions of 2004/2006 and after in respect

of the students of regular colleges/NCWEB.)

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 75

(Write your Roll No. on the top immediately on receipt of this question paper)

Note :—The maximum marks printed on the question paper are applicable for the students of the regular colleges (Cat. 'A'). These marks will, however, be scaled up proportionately in respect of the students of NCWEB at the time of posting of awards for compilation of result.

ਨੋਟ :- ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਾਵਿ-ਟੁਕੜੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :
(ੳ) ਇਕ ਰੋਜ਼ ਇੱਕਲੜੀ ਵੇਖ ਸੋਹਣੀ, ਮਹੀਂਵਾਲ ਠੰਨਾ ਜ਼ਾਰੇ ਜ਼ਾਰ ਸਾਈਂ ।
ਜੇ ਕੁਝ ਵਰਤਿਆ ਸੀ ਅਲਫ਼ੋਂ ਯੇ ਤੀਕਰ, ਕੀਤਾ ਯਾਰ ਦੇ ਗੋਸ਼ ਗੁਜ਼ਾਰ ਸਾਈਂ ।
ਤੇਰਾ ਨੋਗਰਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਹੀਂ, ਮੇਰੇ ਸੋਹਣਿਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਸਾਈਂ ।
ਤੁਧ ਕਾਰਨੇ ਮੈਂ ਮਹੀਂਵਾਲ ਬਣਿਆਂ, ਵਾਲੀ ਹੋਕੇ ਬਲਖ਼ ਬੁਖਾਰ ਸਾਈਂ ।

P.T.O.

ਜਾਂ

ਮੇਰੀ ਬੁਕੱਲ ਦੇ ਵਿਚ ਚੋਰ,
 ਸਾਹਦੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕੂਕ ਸੁਨਾਵਾਂ
 ਮੇਰੀ ਬੁਕੱਲ ਦੇ ਵਿਚ ਚੋਰ ।
 ਕਿਤੇ ਰਾਮਦਾਸ ਕਿਤੇ ਫੁਤੇ ਮੁਹੰਮਦ
 ਇਹੋ ਕਦੀਮੀ ਸ਼ੇਰ ।
 ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਿਵੇ ਤੋਂ ਚਿਕੂਦੇ
 ਹਿੰਦੂ ਚਿਕੂ ਦੇ ਗੋਰ
 ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਭ ਝਗੜੇ ਝੇੜੇ
 ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਕੋਈ ਹੋਰ
 ਸਾਹਦੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕੂਕ ਸੁਨਾਵਾਂ
 ਮੇਰੀ ਬੁਕੱਲ ਦੇ ਵਿਚ ਚੋਰ ।

5

2. ਮਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਕਵੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਕਵੀ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ :

- (i) ਬੁਲ੍ਹੇ ਸਾਹ
- (ii) ਸਾਹ ਮੁਹੰਮਦ
- (iii) ਵਾਰਿਸ ਸਾਹ
- (iv) ਕਾਦਰ ਯਾਰ ।

10

3. 1700 ਈ ਤੋਂ 1900 ਈ ਵਿਚ ਰਚੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਰੂਪ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ :

(i) ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ

(ii) ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ

(iii) ਵਾਰ ਕਾਵਿ ।

15

4. ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ 'ਕਥਾ ਪੰਜਾਬ' ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਦਿਤੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ :

(i) ਕਰਾਮਤ

(ii) ਖਸਮਾਂ ਖਾਣੇ;

(iii) ਸੂਲੀ ਉੱਤੇ ਲਟਕੇ ਪਲ;

(iv) ਮੈਨੂੰ ਟੈਗੋਰ ਬਣਾ ਦੇ ਮਾਂ ।

15

5. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ ।

15

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਦਿਉ :

(i) "ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ" ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

(ii) ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਟਕਸਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਤੇ ਕਿਉਂ ?

(iii) 'ਭਾਬੀ ਮੈਨਾਂ' ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਬਾਰੇ ਪੰਜ ਵਾਕ ਲਿਖੋ ।

(iv) 17ਵੀਂ-19ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਕੋਈ ਚਾਰ ਕਿੱਸਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਸੋ ।

(v) ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅੰਤਰ ਦਸੋ ?

3×5=15